

Tridsať rokov KNIHOVNÍCKEHO OBZORU

V Galantskej knižnici, (predtým Okresnej, resp. Dudvážskej knižnici) sa od 70. rokov min. storočia postupne profilovala vlastná vydateľská činnosť, ktorá dokumentovala činnosť jednotlivých oddelení, reflektovala na aktuálne „úlohy dňa“ v oblasti knižničnej kultúry a služieb a prispievala ku koordinácii knižničnej práce v okrese vydávaním metodických materiálov. Svedčí o tom fond jednorazových publikácií, personálnych či regionálnych bibliografií z oddelenia bibliografie i periodických edícií oddelenia metodiky.

Medzi najdlhšie vychádzajúce periodikum Galantskej knižnice patrí **Knihovnícky obzor**. V tomto roku vyšiel už 30. ročník tohto metodicko-inštruktážneho časopisu pre knihovníkov okresu Galanta. Prvé číslo vyšlo v 2. polroku 1984 na základe povolenia Odboru kultúry ONV v Galante zo dňa 24.9.1984. Pohľad do tiráže prezrádza, že vychádza 2 x do roka (polročne) v náklade 80 exemplárov. Rozsah jednotlivých čísiel bol 14 – 18 strán s titulnou stranou, ktorej grafika sa v priebehu vydávania niekoľkokrát zmenila. Tak, ako všetky ostatné materiály, sa tlačil jedinou možnou a prístupnou technikou – cyklostylom, čo si v dnešnej počítačovej dobe vieme len ťažko predstaviť.

Zodpovedným redaktorom bol vždy aktuálny riaditeľ: Mgr. Irena Orbánová, Mgr. Katarína Petrová, Mgr. Lívia Gábrišová, zastupujúca riaditeľka Alžbeta Ivánová a od roku 2004 Mgr. Štefan Polák. Výkonným redaktorkám - zostavovateľkám Ľudmile Horváthovej, neskôr Mgr. Judite Kontárovej pomáhala redakčná rada, v ktorej sa striedali pracovníci jednotlivých oddelení. Na grafickej forme časopisu sa podieľali Mgr. Andrea Pethöová, Rastislav Zaťko a Mgr. Ivana Gálusová, ktorá ako metodička prevzala redakčnú prácu na časopise v roku 1999. Po jej odchode bol časopis zverený do náplne práce jej nástupkyne, metodičky Zuzany Fajnorovej (2012) .

Ako vyplýva z úvodníka prvého čísla, Knihovnícky obzor mal prinášať materiály, ktoré budú radiť a pomáhať a po ktorom knihovníci v okrese radi siahnu. Mal publikovať články na aktuálne témy, návody a námety na zlepšenie knižničnej práce a propagovať dobré pracovné výsledky profesionálnych i neprofesionálnych knižníc. V zásade mal byť doplnkom priamej riadiacej práce Okresnej knižnice smerom k miestnym a mestským knižniciam ako tlačené pokračovanie pravidelných porád, seminárov a metodicko-inštruktážnych návštev.

K naplneniu zámerov s väčšími, či menšími obmenami slúžili rubriky : Organizácia a riadenie knižníc; Práca s knihou; Kronika iniciatívy; Zoznámte sa; neskôr rubriky: Informujeme Vás; Kalendár výročí a udalostí na aktuálny rok; Predstavujeme Vám...; Profesijné a životné výročia pracovníkov; medailóny významných spisovateľov a pod.

Prostredníctvom správ a analytických informácií sa dozvedáme o úspechoch jednotlivých knižníc v súťaži Budujeme vzornú ľudovú knižnicu, o legislatívnych zmenách, o kolektívnych formách práce s knihou ako v okresnej knižnici, tak aj v miestnych a mestských knižničných zariadeniach. Informácie technického, legislatívneho a evidenčného charakteru striedali príspevky o histórii knižníc, o práci jednotlivých knihovníkov (napr. o nestorovi dobrovoľných knihovníkov Gejzovi Baloghovi z Dolných Salíb). Články sa venovali otázke priestorov a umiestnenia knižníc, práci s poľnohospodárskou literatúrou, prieskumov čítania a doškolovania.

Autormi príspevkov boli hlavne pracovníci Okresnej knižnice: v začiatkoch Ľudmila Horváthová, Katarína Petrová, Terézia Pethöová, Judita Kontárová, Anna Jónasová, Irena Orbánová, Pavol Hudák, Helena Eliášová, neskôr Lívia Gábrisová a Eva Zsilleová, Andrea Pethöová, Ivana Gálusová, Štefan Polák, Katarína Brezinová, Lenka Medovčíková. K pestrosti obsahu prispeli aj autorky z terénu: Magda Lenčéšová a Katarína Bucseková z MsK v Šali, Magda Danihelová z MsK v Seredi, Milada Pisárová, knihovníčka zo Šintavy, Rozália Juhosová z Trstíc, Katarína Talamonová zo Sládkovičova a Mária Pappová.

Každé obdobie vývoja spoločnosti znamenalo aj v našom okrese zmeny v oblasti kultúry a knihovníctva. Je prirodzené, že to našlo odozvu aj v Knihovníckom obzore v podobe inovácie tém a potreby informovať knihovníkov o meniacej sa situácii.

Najradikálnejšou zmenou prešli naše knižnice po roku 1989. Došlo k reorganizácii knižničnej siete, miestne knižnice prešli do správy obecných úradov, zanikla súťaž BVELK, Zväz knihovníkov sa zmenil na Spolok atď. Po zmene územno-správneho členenia došlo k začleneniu viacerých knižníc do nových územných celkov.

V jednotlivých číslach z tohto obdobia registrujeme obsahový posun: príspevky sa orientovali na najaktuálnejšie legislatívne zmeny, nové spoločenské témy a výzvy. Stratil sa inštruktážno-metodický charakter článkov, objavovali sa prebrané články z ústredných knihovníckych časopisov, priestor dostali životopisy významných spisovateľov. Veľkú plochu zaberali informácie o významných výročiach a udalostiach v

kalendárnom roku. Obsahovo sa časopis sústredil viac na dianie v samotnej Galantskej knižnici, články o skúsenostiach obecných knižníc sa objavujú len sporadicky. Tento trend naďalejtrvá.

Zmeny sa netýkali len obsahu, ale aj vonkajšej úpravy, formátu a nákladu. Po opätovnom nadobudnutí právnej subjektivity v roku 1999 sa zmenil názov knižnice na Galantská knižnica. Názov časopisu zostal bez zmeny, no podnázov znel: Metodicko-inštruktážny časopisy pre knihovníkov verejných knižníc galantského okresu. V roku 1995 sa zvýšil náklad na 120 výtlačkov, neskôr sa počet exemplárov redukoval na 70. V súčasnosti je náklad 45 výtlačkov. Formát sa zmenšil z veľkosti A-4 na formát A-5 a inovovala sa obálka. Prechodom k počítačovému spracovaniu časopisu sa otvorila možnosť obohatiť obsah časopisu aj o fotografie (portréty spisovateľov, fotodokumentácia z podujatí).

Napriek tomu, že časopis vychádza dvakrát do roka, informácie, ktoré prináša sú aktuálne a cenné z dvoch dôvodov: jednak dokumentuje výsledky práce jednotlivých oddelení knižnice, najmä kolektívne formy práce a tým, že upozorňuje na plány, zámery a očakávané kultúrne udalosti, pomáha knihovníkom v okrese plánovať, resp. koordinovať svoje akcie.

Každý, kto sa bude hlbšie zaoberať históriou knižnej kultúry v Galante a okolí, nemôže obísť históriu Galantskej knižnice a jej edičnú činnosť. Publikácie, ktoré vydala, sú svedectvom o jej ceste a práci na úseku zvyšovania vzdelanosti a kultúrnosti obyvateľov mesta, o jej vývoji, premenách, ťažkostiach i úspechoch, o ľuďoch, ktorí si vybrali povolanie knihovníka a s odbornou erudíciou, láskou ku knihám a vzdelaniu urobili kus dobrej práce. Knižovnícky obzor patrí medzi tie dokumenty, ktoré mapujú existenciu knižnice počas tridsiatich rokov a popri oficiálnych štatistických dokumentoch uchováva kus knižničnej histórie.

Tridsať rokov je doba pracovného života jedného človeka. Tridsať ročníkov, to je 60 čísiel Knižovníckeho obzoru, na spracovaní a vychádzaní ktorých sa podieľalo viacero generácií autorov a redaktorov z radov odborných pracovníkov. Knižovnícky obzor je teda aj živou kronikou personálneho obsadenia knižnice.

Prajem mu, aby ešte dlho vychádzal, a aby aj nás, knihovníkov na dôchodku, príležitostne informoval o tom, ako si počína mladšia knižnícka generácia – naši nasledovatelia.

PhDr. Anna Jónasová

AKÉ SÚ NAJVÄČŠIE NEDOSTATKY PRIESTOROV SLOVENSÝCH KNIŽNÍC Z HĽADISKA POUŽÍVATEĽOV?

Výsledky prieskumu priestorového vybavenia knižníc na Slovensku v roku 2012

Ing. Silvia Stasselová

Záujem aktívnych aj potenciálnych používateľov o služby knižníc úzko súvisí s kvalitou, vybavením a celkovou atmosférou priestorov a budov knižníc. V súčasnosti sa knižnice na celom svete snažia obhájiť svoju pozíciu v pretechnizovanom svete a práve útulné, prívetivé a moderne vybavené priestory knižníc sa môžu stať vhodným útočiskom pre únik z každodenného stresu a uponáhľaného životného štýlu alebo centrom komunitného života.

Niektoré budovy knižníc vo svete sa stali dokonca turistickými atrakciami, ktoré lákajú svojím originálnym a otvoreným architektonickým riešením a príjemným interiérom, kde je každý návštevník z ulice srdečne vítaný a môže plnohodnotne využívať väčšinu prezenčných služieb knižnice.

Knižnice sú stále častejšie charakterizované ako „tretie miesta“, pretože sa stávajú okrem domova, pracoviska alebo školy ďalším frekventovaným miestom, kde čoraz viac ľudí pravidelne trávi svoj voľný čas. Úroveň verejných priestorov všetkých typov knižníc je mimoriadne dôležitá, pretože môže poskytnúť potrebný komfort a vybavenie, čo zaručuje, že používatelia sa budú do knižnice opakovane vracat'; naopak, nevhodné podmienky ich môžu tak odradiť, že do priestorov knižnice sa už nikdy nevrátia.

Verejné priestory slovenských knižníc si takisto zaslúžia veľkú pozornosť, lebo plnohodnotne vypovedajú o stave knižníc – stánkov kultúry modernej a vzdelanej slovenskej spoločnosti pred celým svetom. Zriaďovatelia slovenských knižníc všetkých typov by mali pravidelne a v dostatočnej miere investovať do modernizácie interiérového vybavenia knižníc so zohľadnením medzinárodne odporúčaných parametrov komfortu pre používateľov knižníc v 21. storočí. Investície do interiérového a technického vybavenia verejných priestorov knižníc sa niekoľkonásobne vrátia v podobe zvýšeného záujmu o fyzickú návštevu knižníc a ich

väčšieho vplyvu na vzdelanostnú úroveň všetkých vekových skupín obyvateľstva.

Spolok slovenských knihovníkov realizoval v priebehu leta 2012 rozsiahly dotazníkový prieskum, do ktorého boli zapojené všetky typy knižníc z celého Slovenska.

Dotazník o priestorovom vybavení knižníc vyplnilo celkovo 519 slovenských knižníc zo všetkých regiónov Slovenska.

Hodnotenia najväčších nedostatkov priestorov knižníc z hľadiska používateľov sa v dotazníku týkali dvoch nasledujúcich otázok:

1. *Ak Vaša knižnica sídli v samostatne stojacej budove alebo v jej časti, prosím, uveďte niekoľko najväčších nedostatkov z hľadiska používateľov.*
2. *Ak Vaša knižnica sídli v prenajatých priestoroch, prosím, uveďte niekoľko najväčších nedostatkov z hľadiska používateľov.*

Na základe najčastejšie sa opakujúcich odpovedí knižníc jednotlivých typov možno všeobecne zhrnúť 20 najväčších nedostatkov priestorov slovenských knižníc z hľadiska používateľov:

1. Kapacita priestorov knižníc pre používateľov je nedostatočná.
2. Absencia bezbariérového prístupu do budov knižníc.
3. Nevhodné dispozičné riešenie budov knižníc, ktoré neumožňuje zabezpečiť otvorený prístup ku knižničnému fondu pre používateľov knižnice.
4. V mnohých prípadoch sa služby knižnice neposkytujú v jednej budove, ale vo viacerých od seba vzdialených budovách, čo nie je z hľadiska používateľov vyhovujúce.
5. Nedostatok oddychových a relaxačných zón pre používateľov.
6. Absencia samostatnej študovne alebo jej nedostatočná kapacita.
7. Potreba samostatnej spoločenskej miestnosti s veľkou kapacitou na organizovanie vzdelávacích, kultúrnych a komunitných aktivít knižnice.
8. Nedostatočné zázemie pre používateľov v budove knižnice (absencia šatní, bufetov, kaviarní, zdrojov pitnej vody).
9. Nevhodná vnútorná klíma budov knižníc (nedostatočné vykurovanie, nevyhovujúce vetranie a chýbajúca klimatizácia priestorov).

10. Nedostatok denného svetla a nevhodne dimenzované umelé osvetlenie v priestoroch knižníc.
11. Nevyhovujúce a zastarané interiérové vybavenie knižníc (starý nábytok, regály a podlahové krytiny).
12. Nedostatočná kapacita sociálnych zariadení pre používateľov a ich havarijný stav.
13. Nedostatočná kapacita parkovacích miest pri budovách knižníc a absencia odstavných plôch pre bicykle.
14. Niektoré budovy knižníc sú v dezolátnom stave a vyžadujú si celkovú rekonštrukciu (zatekanie striech, vlhkosť stien, opadávanie omietok, trhliny v stenách).
15. Vysoká hlučnosť priestorov knižníc spôsobená nevhodným vnútorným dispozičným riešením alebo nadmerným hlukom z vonkajšieho prostredia.
16. Nedostatok pracovných staníc pre používateľov s pripojením na internet.
17. Nedostatočný počet prípojok do elektrickej alebo počítačovej siete pre používateľov, ktorí používajú vlastné prenosné počítače.
18. Chýbajúce alebo nedostatočné pokrytie siete wifi v budovách knižníc.
19. Nevyhnutnosť členenia vnútorných priestorov knižnice na tiché a hlučné zóny, nedostatočná flexibilita priestorov knižnice.
20. Neupravené okolie budov knižníc.

Na záver ostáva všetkým slovenským knižniciam všetkých typov zaželať, aby im ich zriaďovatelia venovali takú pozornosť v podobe investícií do budov a interiérov, akú si ich používatelia všetkých vekových skupín a vzdelanostnej úrovne zaslúžia. Cestu do budovy knižnice by používatelia nemali obmedziť len na svoju prvú (a poslednú) návštevu, ale mali by sa do knižnice pravidelne a radi vracat' ako do svojho „druhého domova“. Aspoň tak sa to deje v mnohých vyspelých krajinách sveta, kde knižnice svojou jedinečnou a príjemnou atmosférou a svojimi moderne vybavenými budovami už dávno vyhrali súboj v návštevnosti s nablýskanými a bezduchými nákupnými centrami.

Čaká takáto svetlá budúcnosť aj slovenské knižnice a ich používateľov?

upravené, skrátené – plný text na:

http://www.snk.sk/swift_data/source/casopis_kniznica/2013/februar/18.pdf

Baví nás ešte čítať? Tu sú výsledky zaujímavého prieskumu

Ako sú na tom Slováci s čítaním kníh? Čítajú viac muži alebo ženy? Tieto a ďalšie otázky sa stali predmetom zaujímavého prieskumu. Knihy sú stále neoddeliteľnou súčasťou života Slovákov – až tri štvrtiny opýtaných uviedlo, že čítanie je pre nich obľúbenou formou trávenia voľného času. Vyplýva to z prieskumu agentúry TNS Slovakia realizovanom na reprezentatívnej vzorke 500 respondentov od 15 do 65 rokov.

Kto číta viac?

Po knihe častejšie siahnu ženy (83 %) ako muži (66 %). Z hľadiska dosiahnutej úrovne vzdelania čítajú častejšie vysokoškolsky vzdelaní ľudia (92 %) ako ľudia bez maturity (62 %). Vplyv na čítanie kníh nemá vek, región, ani to, či žijeme v meste alebo na dedine.

Kde ich kupujeme?

Knihy si najčastejšie kupujeme v klasickom kamennom kníhkupectve (49 %). No v dnešnej dobe využívania technológií a internetu sotva prekvapí, že nákup cez internet začína doháňať klasický obchod – využíva ho až 44 % respondentov. Zároveň sa rozširuje aj nová skupina čitateľov, ktorí uprednostňujú sťahovanie kníh v elektronickej forme z internetu – týmto typom čítania sa nechalo zlákať už 18 % opýtaných. Možnosť zapožičať si knihu z knižnice využíva 34 % respondentov.

Prečo čítame?

Čítanie je pre mňa relax – tento dôvod uvádzajú Slováci najčastejšie (65 %). Pre ďalšiu významnú skupinu opýtaných (55 %) je kniha cenným zdrojom informácií. Kým ľudia so základným vzdelaním častejšie uvádzajú ako dôvod na čítanie to, že ich knihy inšpirujú, vysokoškolsky vzdelaní zase vidia v knihách nový zdroj informácií.

Autor: Beata Suchá, Nový Čas pre ženy

<http://lesk.azet.sk/clanok/103173/bavi-nas-este-citat-tu-su-vysledky-zaujimaveho-prieskumu.html>

11 vedecky podložených dôvodov prečo čítať

Hovorí sa, že čítanie zvyšuje inteligenciu. Okrem toho, že s knihou v ruke ste aj o stupeň viac sexi, prospešných účinkov čítania je ešte oveľa viac.

1. Čítanie znižuje riziko Alzheimer

Štúdia americkej Národnej akadémie vied ukázala, že puzzle, šach a čítanie znižujú až 2,5-krát riziko Alzheimerovej choroby. Hoci to neznamená, že čítaním Alzheimerovi predídete, štúdia naznačuje, že medzi prevenciou a intelektuálnymi aktivitami je istá korelácia.

2. Čítaním sa učíme novým veciam

Pri čítaní nielen prijímame nové informácie, ale posilňujeme mozog pri ich uchovávaní až do staroby. Či už sme si toho vedomí, alebo nie, čítanie plní hlavu rôznymi perličkami, ktoré sa môžu zísť v najmenej očakávaných momentoch.

3. Ľudia, ktorí čítajú, žijú aktívnejšie

Štúdia Národnej nadácie pre umenie ukázala, že u tej časti obyvateľstva, ktoré pravidelne číta, je omnoho pravdepodobnejšie, že cvičí, zúčastňuje sa volieb a kultúrneho diania.

4. Čítanie redukuje stres a navodzuje dobrú náladu

Pri čítaní sa naša myseľ premiestňuje na miesta, kde zabúdame na vlastné každodenné problémy a znižuje sa tak hladina stresu. Štúdia z roku 2009 ukázala, že už po šiestich minútach čítania sa znižuje úroveň stresu o 68 percent. Stačí 10 stránok knihy pred spaním a ráno sa zobudíte omnoho oddychnutejší.

5. Čítanie je terapiou

Podľa profesorky Cristel Rusell z Katedry marketingu na Washingtonskej univerzite, ktorá sa venuje skúmaniu správania spotrebiteľov, čítanie knihy je prirovnateľné k počúvaniu piesne či sledovaniu filmu - umožňuje prežívať predošlé zážitky s novou perspektívou. Ak napríklad prechádzate rozvodom a postavy v knihe prežívajú to isté, získavate na vec nový pohľad.

6. Čítanie zlepšuje pamäť

Zakaždým, keď sa pustíme do textu, vytvárame novú spomienku na to, čo sme čítali. Vznikajú tak nové nervové spojenia a posilňujú sa tie existujúce, čo pomáha udržiavať pamäť v dobrej kondícii.

7. Čítanie je sexy

Štúdia, ktorú zrealizoval profesor Eli Finkel z Northwestern University, dokázala, že inteligencia, hoci aj tá predstieraná, je pre ženy jednou z najatraktívnejších kvalít, ktoré si na mužoch všímajú. A čo lepšie evokuje inteligenciu ako otvorená kniha? A preto, páni, bez knihy už ani krok!

8. Čítanie zlepšuje analytické myslenie

Čím viac čítame, tým ľahšie nachádzame vo veciach schémy a skryté šablóny, čo ocenia predovšetkým budúci právnici a doktori.

9. Čítanie rozširuje slovník

S každou prečítanou knihou sa nám rozšíri slovná zásoba o nové výrazy, ktoré si v konečnom dôsledku nájdú svoje miesto aj v našom rečovom prejave. Podľa štúdie Medzinárodnej asociácie pre rozvoj čítania vám navyše dobrá slovná zásoba môže priniesť i rýchlejšie povýšenie.

10. Čítanie z nás robí lepšieho spisovateľa

Štúdia Kalifornskej univerzity v Riverside ukázala, že čítanie textov iných autorov sa odrazí aj v našom vlastnom písomnom prejave. Či už sa tak pustíte do písania vlastnej knihy, alebo len pracujete na školskom alebo pracovnom projekte, vaša slovná skladba bude prirodzenejšia a bude podvedome niesť štruktúru vašich obľúbených spisovateľov.

11. Čítanie zlepšuje ľudskú empatiu

Beletria trénuje našu schopnosť vcítiť sa do situácie iných. Dokázala to štúdia Univerzity v Buffale. Inými slovami, predstavovanie si iných svetov a kultúr nám pomáha lepšie porozumieť samým sebe a ostatným.

Autor: Aneta Kažimírová

http://www.gorila.sk/clanok2024/11_vedecky_podlozenych_dovodov_prec_o_citat

Literárny časopis POD LUPOU opäť ožil

Časopis detí galantského okresu POD LUPOU vyšiel prvý krát v roku 2004. Vydržal 4 roky, potom nastala akási realizačná kríza. Galantská knižnica však v tomto roku tento literárny projekt, ktorý pomaly zapadal prachom, oživila. Našou snahou je vytvoriť vhodné podmienky na prezentáciu literárnych prvotín mladých autorov všetkých vekových kategórií. Náš časopis nie je žánrovo ohraničený, je v ňom tak povediac všetko – riekanky, básne, krátke prózy, poviedky, rozprávky ale aj príspevky tematicky nevymedzené (fantasy, sci-fi). Naším poslaním je podporiť fantáziu a tvorivosť detí a mládeže, rozvoj ich vyjadrovacích schopností, lásku k literatúre a knihám.

Pri realizácii novo vydaného časopisu sme oslovili základné školy galantského okresu, aby nám sprostredkovali literárne práce svojich žiakov. Boli sme milo prekvapení, koľko talentovaných mladých ľudí je v našom regióne. Nazbieralo sa nám toľko príspevkov, že sme ich museli rozdeliť do dvoch čísiel. Prvé číslo vyšlo v júni a druhé vyjde v decembri.

Veríme, že postupne sa pridajú všetky základné školy z nášho regiónu, aby prezentovali tvorbu svojich talentovaných žiakov a aby po prvotnom nadšení literárny časopis POD LUPOU opäť nezapadol prachom.

Zuzana Fajnorová, Galantská knižnica
foto: archív GK

Ďalšie kolo rekonštrukcie v Galantskej knižnici

Mesiac júl znamenal pre Galantskú knižnicu obdobie zvýšenej činnosti napriek tomu, že bola pre verejnosť zatvorená. Hlavným dôvodom bola plánovaná revízia knižničného fondu, ktorá sa vykonáva ako zákonne stanovená povinnosť každých päť rokov.

Vedľajšou a predsa dôležitou úlohou bola rekonštrukcia niekoľkých miestností v našej knižnici. Podobne ako veľká rekonštrukcia výpožičného oddelenia v minulom roku mala za cieľ obnoviť zastarané aj poškodené vybavenie a zatriktívniť priestory pre našich návštevníkov.

Oddelenie bibliografie sa novej tváre dočkalo až po niekoľkých desať-ročiach svojej existencie. Rekonštrukčné práce ho zmenili doslova od podlahy až po strop – laminátové parkety, nová farba stien, dvere a hlavne veľké množstvo nábytku prispeli k útulnejšiemu a praktickejšiemu priestoru. Základom práce tohto oddelenia je dopĺňanie fondu regionálnej literatúry, preto uvítame všetkých čitateľov so záujmom o galantský región a jeho osobnosti.

Zmien sa dočkalo aj verejnosti málo známe oddelenie akvizície a doplňovania fondov – miesto, odkiaľ prichádzajú k čitateľom všetky nové knihy pripravené na čítanie. Takisto dostalo novú dlažbu, náter, dvere, nábytok. Toto oddelenie môžete navštíviť pokiaľ máte záujem darovať knihy našej knižnici v rámci celoročnej aktivity „Jednu knihu ročne“.

Náš posledný úspech predstavuje nová klubovňa pre deti, ktorá je súčasťou oddelenia pre deti a mládež na druhom poschodí. Vďaka práci našich

kolegýň sa zo skladu nepotrebných vecí stalo miesto, kde sa budú sústreďovať aktivity pre našich mladých čitateľov.

Veríme, že do knižnice príde viac návštevníkov aj vďaka prítazlivejším priestorom, ktoré tvoríme hlavne pre nich.

Lenka Medovčíková, Galantská knižnica
foto: archív GK

Leto v Galantskej knižnici

Ani v lete Galantská knižnica nezabudla na svojich malých čitateľov. Aj napriek tomu, že v Galantskej knižnici v letných mesiacoch prebiehala periodická revízia, zorganizovala v mesiaci júl pre deti v Letnom tábore Nebojsa Hlasné čítanie a Kreslenie na asfalt a v mesiaci august prednášku Život lukostrelca.

Hlasné čítanie sa uskutočnilo 9.7.2013. Nakoľko priestory Strediska

záujmovej činnosti Nebojsa pri CVČ Spektrum Galanta sú ako stvorené na letné aktivity detí, čítanie prebiehalo netradične, v tráve. Deťom sa čítala knižka Gabriely Futovej: Hľadám lepšiu mamu. Príbeh malého dievčatka detí zaujal natoľko, že niektoré deti sa aktívnej zapojili i vlastným čítaním.

Kreslenie na asfalt sme usporiadali 16.7.2013 na dvore SZČ Nebojsa - témou bola Moja najobľúbenejšia literárna postava, príbeh. Deti kreslili v skupinách o Danke a Janke, Rexovi, Červenej Čiapočke i o Prefíkanej líške. Na záver si malí umelci svoje nakreslené výtvary ohodnotili a každá skupina si odniesla sladkú odmenu.

Ďalším podujatím pre letný tábor detí bola prednáška Život lukostrelca, ktorá sa uskutočnila 19.8.2013 v Centre voľného času Spektrum Galanta. Počasie nám prialo a podujatie prebehlo v peknom prostredí galantského parku. Deťom prednášateľ porozprával o dávných dobách a spôsobe života ľudí v tom čase. Prednáška bola doplnená aj o názorné ukážky používaných dobových nástrojov. Aj keď letné prázdniny sú pre deti o oddychu, leňošení a užívaní ničnerobenia, knižnica i takouto formou chce priblížiť deťom knihu, čítanie a radosť zo získavania nových poznatkov.

Angelika Biróová, Galantská knižnica ; foto: archív GK

Beseda s Vanessou Jóriovou

Galantská knižnica zorganizovala dňa 3. októbra 2013 v rámci Dňa Trnavského samosprávneho kraja besedu so 14-ročnou fantasy spisovateľkou Vanessou Jóriovou, ktorej nedávno vyšiel vo vydavateľstve Ikar knižný debut **Za múrom**. Beseda sa uskutočnila na Základnej škole Gejzu Dusíka v Galante v priestoroch školskej knižnice. Mladá autorka

deťom porozprávala o tom, aké boli jej začiatky v písaní, prečo začala písať, ako vznikala kniha, koľko píše, čo robí vo voľnom čase. Ako sama hovorí: „Písanie je skvelý pocit – je to ťažká cesta i hra zároveň. Každý človek sa narodí so zručnosťou narábať s písmenami, no skutočným umením je vedieť ich poukladať tak, aby do seba dokonale zapadli a vytvorili svet.“

Na záver záujemcom rozdala podpisy, dedikovala knihy a bodkou celého podujatia bola spoločná fotografia.

Angelika Biróová, Galantská knižnica

Foto: archív GK

- *Čítať peknú knihu je nepretržitý dialóg, v ktorom kniha hovorí a naša duša odpovedá.*

(André Maurois)

- *Dobrá kniha nemá koniec.*

(R. D. Cumming)

Beseda so spisovateľom Romanom Bratom

Dňa 22. októbra 2013 Galantská knižnica usporiadala besedu so spisovateľom Romanom Bratom, ktorý patrí medzi najčítanejších slovenských spisovateľov píšucich pre deti. Beseda sa uskutočnila na Základnej škole ul. Štefánikova Galanta. Spisovateľ sa stretol so žiakmi I. aj II. stupňa. Porozprával im o svojich knižkách, o písaní, o svojej práci. Keďže prekladá knihy zo španielčiny, deťom sa prihovoral i v tomto jazyku, čo sa im veľmi páčilo. Niektoré deti sa osmelili a skúsili predviesť svoje španielske „jazykové zručnosti“ tiež. Nakoniec deťom ukázal aj trik s ceruzkou, ktorý je opísaný v knižke **Môj anjel sa vie biť**. Deti boli veľmi aktívne, pripravené, čím potvrdili, že tohto známeho spisovateľa veľmi dobre poznajú a jeho knižky čítajú. Nakoniec spisovateľ deťom podpísal knižky. Dúfame, že toto stretnutie nebolo posledné a už teraz sa tešíme na ďalšie.

Angelika Biróová, Galantská knižnica

Foto: archív GK

János Pirk

22.7.1903 Galanta – 1.3.1989 Szentendre, Maďarsko

Maďarský maliar a grafik. Významný predstaviteľ tretej generácie umeleckej kolónie v Nagybánya (Baia Mare, Rumunsko). Narodil sa v Galante, v chudobnej sedliackej rodine. Jeho otec bol čeladníkom na panstve Esterházyovcov v Galante, matka prostá sedlička. Po otcovej

skorej smrti musela matka pracovať ako práčka, aby uživila 11 detí. Ťažká drina a bieda však čoskoro podlomili aj jej zdravie. Sirota János sa tak dostal k starým rodičom do Szatmárnémeti (Satu Mare, súčasne Rumunsko), kde sa popri škole musel zapájať aj do poľnohospodárskych prác. János od malička rád kreslil, preto požiadali maliara Endre Litteczkyho, aby sa mu venoval. Výtvarné umenie začal študovať u maliara Jánosa Thormu v Nagybány (Baia Mare), od roku 1922 pokračoval v štúdiách na vysokej škole výtvarných umení u profesora Istvána

Rétiho. Štúdiá musel viackrát prerušiť kvôli výpomoci na domacom gazdovstve. Vysokoškolské štúdiá ukončil až v roku 1933. Od 30-tych rokov minulého storočia bol pravidelným účastníkom domácich výstav. Študijné pobyty absolvoval dvakrát v Paríži (1931, 1936), v Taliansku (1933), v Ríme (1936-1937). Medzitým sústavne pracoval v umeleckej kolónii Nagybánya (Baia Mare), ktorú definitívne opustil až v roku 1944, kedy sa usadil v umeleckej kolónii v Szentendre (Maďarsko). Prvým jeho väčším dielom bol nástenný obraz pre rímskokatolícky kostol v Érdmihályfalva (Valea lui Mihai, Rumunsko, 1931). Hlavnou témou jeho tvorby a prameňom inšpirácie bol sedliacky spôsob života, každodenný

život a práca sedliakov. Bol veľmi plodným autorom, vyskúšal viac umeleckých štýlov, ktoré môžeme pozorovať na sérii autoportrétov. Majstrovsky zobrazoval prírodu, ľudské postavy (i v pohybe). Výber jeho tém bol vyhranený, zobrazoval sedliacky ľud tak, ako si ho pamätal z detstva. János Pirk sa stal pravidelne vystavujúcim umelcom. Individuálne vystavoval v mestách Szentendre, Budapešť, Debrecín, Gödöllő a Cognes-sur-Mer (Francúzsko). Zúčastnil sa aj kolektívnych výstav v Budapešti, v Segedíne, v Székesfehérvári, v Szentendre a Keszthelyi. Jeho diela sa nachádzajú vo verejných zbierkach v Národnej galérii v Budapešti, v Múzeu výtvarného umenia v Budapešti, v Dériho múzeu v Debrecíne, vo Ferenczyho múzeu v Szentendre, v Múzeu Ferenca Móru v Segedíne, ale aj v súkromných zbierkach doma i v zahraničí, medzi inými aj v Galante. Bol členom výtvarných spolkov, napr. Spolku maliarov v Baia Mare, Cechu Miklósa Barabása, Spolku Lászlóa Paála a hneď od založenia aj Grafickej dielne v Szentendre. Je nositeľom viacerých vysokých štátnych (1973, 1983) i umeleckých vyznamenaní - Cena Munkácsyho (1957), zaslúžilý umelec, od roku 1973 je čestným občanom mesta Szentendre a iných. V roku 2010 Zastupiteľstvo mesta Szentendre a jeho rodina založili Múzeum Jánosa Pirka v Szentendre. Sedemdesiatročnej umeleckej dráhe (1919-1989) Jánosa Pirka sa venovali renomovaní kunsthistorici. Výsledkom ich hodnotenia sú stovky článkov a štúdií publikovaných v periodikách, dve monografie a umelecký album Jánosa Pirka. Televízia Duna TV natočila o jeho živote a diele reláciu s názvom János Pirk, maďarský Van Gogh.

Mgr. Judita Kontárová, Galantská knižnica

- *Umenie je lož, ktorá nám pomáha pochopiť pravdu.*

Pablo Picasso

- *Umenie skrášľuje človeka a bráni mu byť zlým.*

Walther von der Vogelweide

- *Maľovanie je poézia, ktorá je videná ale nepočutá a poézia je maliarstvo, ktoré je počuté, ale nevidené.*

Leonardo Da Vinci

Rebríček najčítanejších kníh v Galantskej knižnici v prvom polroku 2013

Beletria pre dospelých:

1. Dán, Dominik	Cela číslo 17
2. Urbaníková, Eva	Všetko alebo nič
3. Boldičová, Andrea	Láska vo vetre
4. Jamborová, Vítá	Nevera ako dôvod
5. Keleová-Vasilková, Táňa	Dva životy
6. Dán, Dominik	Noc temných klamstiev
7. Keleová-Vasilková, Táňa	Tá druhá
8. Dán, Dominik	Mucholapka
9. Figuli, Margita	Tri gaštanové kone
10. Dán, Dominik	Beštia
11. Dán, Dominik	Mucha
12. Brown, Dan	Stratený symbol
13. Ďuranová, Mária	Skap!
14. Shah, Hannah	Imámova dcéra
15. Ogino, Denisa	Sushi v dushi
16. Dán, Dominik	Uzol
17. Dán, Dominik	Knieža Smrt'
18. Keleová-Vasilková, Táňa	Nikdy
19. Haran, Elizabeth	Osudná búrka
20. Krausová, Karin	Vesmír je ženatý

Beletria pre deti a mládež:

1. Saint-Exupéry, Antoine de	Malý princ
2. Brezina, Thomas	Smrtiaca hmla
3. Auerbach, Annie	Vítajte na ranči
4. Rowling, J. K.	Harry Potter a tajomná komnata
5. McDonald, Megan	Dada Nálada bude slávna!
6. Ďuričková, Mária	Išlo dievča po vodu
7. Petiška, Eduard	Staré grécke báje a povesti
8. Brezina, Thomas	Krvilačný upír
9. Zúbek, Ľudo	Jar Adely Ostrolúckej
10. Rowling, J. K.	Harry Potter a väzeň z Azkabanu

Najviac požičiavané knihy na detskom oddelení GK v maďarskom jazyku:

1. A világ története
2. Magyarország
3. Baum, Frank L. Oz, a varázsló

V prvom polroku 2013 sú v rebríčku 20 najčítanejších kníh v Galantskej knižnici takmer všetky knihy od slovenských autorov. Fenoménom naďalej zostáva spisovateľ Dominik Dán, ktorého knihy sa vôbec nezohrejú na policiach knižnice, sú stále vypožičané a dokonca sú na ne aj rezervácie.

Uvidíme aký bude záver roka, keď vám prinesieme najčítanejšie knihy druhého polroka, ale aj TOP knihy roku 2013.

Spracovala: Zuzana Fajnorová

Gratulujeme ...

V tomto roku oslávili krásne životné jubileá naše kolegyně – knihovníčky. Každéj úprimne gratulujeme!!!

♥ *Ludmila Horváthová*
♥ *Šarlota Šándorová*
♥ *Terézia Szabová*
♥ *Františka Takáčová*
♥ *Gabriela Kilacsková*
♥ *Milada Pisárová*
♥ *Andrea Baracskaý*
♥ *Erika Manczalová*

Obecná knižnica Abrahám
Obecná knižnica Mostová
Galantská knižnica Galanta
Galantská knižnica Galanta
Obecná knižnica Kráľov Brod
Obecná knižnica Šintava
Obecná knižnica Veľká Mača
Obecná knižnica Čierna Voda

